



**2022/0000(BUD)**

8.9.2022

# VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

a Költségvetési Bizottság részére

az Európai Unió 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetéséről  
– összes szakasz  
(2022/0000(BUD))

A vélemény előadója: Monika Vana

PA\_NonLeg

## JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felkéri a Költségvetési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel a nemek közötti egyenlőség az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós alapérték; mivel az EUMSZ 8. cikke kimondja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására;
- B. mivel a 2020–2025 közötti időszakra szóló uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia szakpolitikai célkitűzéseket és intézkedéseket terjesztett elő azzal a céllal, hogy 2025-ig jelentős előrelépés történjen a nemek közötti egyenlőséget biztosító Európa felé;
- C. mivel a Parlament többször is sürgette a Bizottságot, hogy fellépései során mozdítsa elő és valósítsa meg a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést, és végezzen nemi szempontú hatásvizsgálatokat valamennyi uniós szakpolitikai területen; mivel a költségvetések nemi szempontból soha nem semlegesek, ezért kidolgozásuk során világos célként kell kitűzni a megkülönböztetésmentességet és azt, hogy mindenkit elérjenek és mindenki sajátos szükségleteit kezeljék; mivel a Parlament határozottan kérte a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezésnek a költségvetési eljárás egészében történő végrehajtását;
- D. mivel az Európai Számvevőszék 10/2021. számú különjelentése<sup>1</sup> megerősítette, hogy az EU költségvetési ciklusa még nem veszi megfelelően figyelembe a nemek közötti egyenlőséget, és hogy a Bizottság mindaddig nem tett eleget a nemek közötti egyenlőség uniós költségvetésen belüli általános érvényesítésére irányuló kötelezettségvállalásának;
- E. mivel a Parlament többször is elegendő finanszírozásra szólított fel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE), a Jogok, egyenlőség és polgárság program, valamint a későbbi Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek (CERV) program<sup>2</sup> számára és elegendő finanszírozást kért annak Daphné ága számára a program elsőbbségi kezelése mellett a megkülönböztetésmentesség és a nemek közötti egyenlőség érvényesítése érdekében;
- F. mivel Oroszország Ukrajna elleni indokolatlan háborúja és az ebből eredő humanitárius és energiaválság tovább növeli a szegénységet, különösen a nők körében; mivel az uniós költségvetést fel kell készíteni arra, hogy reagálni tudjon a növekvő bizonytalanságokra; mivel egyedi intézkedéseket és prioritásokat kell fontolóra venni mind a menekült, mind pedig a válság következményei által érintett nők és lányok szükségleteinek kezelése érdekében;

---

<sup>1</sup> Európai Számvevőszék, A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben: a szavak után eljött a tettek ideje. 10/2021. sz. különjelentés, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2021.

<sup>2</sup> Az (EU) 2021/692 rendelet hozta létre.

- G. mivel a Covid19-válság aránytalanul sújtja a nőket és lányokat, valamint súlyosbítja a fennálló egyenlőtlenségeket, és különösen a lezárások idején a nemi alapú erőszak kockázatának növekedéséhez, valamint az ápolási-gondozási feladatok nagyobb terheivel összefüggésben a munkaerőpiacról való kilépés magasabb arányához vezet; mivel a válság sújtotta ágazatokban a nők alkotják a foglalkoztatottak többségét;
- H. mivel a nők továbbra is alulreprezentáltak a vezető és döntéshozó pozíciókban, miközben túlreprezentáltak az olyan alacsony fizetést nyújtó ágazatokban, mint például az ápolás-gondozás és a szolgáltatási munka, valamint az informális gazdaságban és a nagyobb mértékben bizonytalan feltételek jellemezte ágazatokban; mivel létfontosságú, hogy a nők hozzáférjenek garantált jogokat biztosító munkahelyekhez, és joguk legyen az anyasághoz anélkül, hogy ezért büntetnék őket; mivel a hátrányos megkülönböztetés példái közé tartozik, hogy a munkáltatók nyomást gyakorolnak a nőkre az állásinterjúk során, valamint a női munkavállalókra egyre nagyobb gazdasági és munkával kapcsolatos nyomás nehezedik azért, hogy ne vegyenek ki szülési szabadságot; hangsúlyozza, hogy a magánélet, a családi élet és a munka egyensúlyát is figyelembe véve az uniós költségvetésnek magában kell foglalnia a közszolgáltatásokba – többek között a magas színvonalú egészségügyi rendszerekbe és az állami szociális biztonsági rendszerbe – irányuló beruházások növelését, biztosítva annak egyetemességét;
- I. mivel a digitális gazdaságban, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) ágazatában nincs egyensúlyban a nemek képviselete sem az oktatás, sem a képzés, sem a foglalkoztatás terén; mivel a digitális integráció révén az összes kisebbségben lévő nem társadalmi szerepvállalásának lehetővé tételét támogató erőforrások a nemek közötti egyenlőség előmozdításához vezethetnek a digitális korban;
1. hangsúlyozza, hogy a nemi dimenziót teljes mértékben és megfelelően integrálni kell a költségvetési folyamat minden szintjén, különös tekintettel a Covid19-világjárvány nemi szempontú hatására és a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség terén számos tagállamban tapasztalható fokozódó visszaesésre; felhív a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezésre és kéri a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos célkitűzések beépítését valamennyi uniós programba, kéri a vonatkozó költségvetési sorok azonosítását, az uniós költségvetés nemek közötti egyenlőséghez való hozzájárulásának hatékony nyomon követését, valamint a programok nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő felülvizsgálatát a következtetéseknek megfelelően kiigazított kiadásokkal;
  2. ezzel összefüggésben üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy módszertant dolgoz ki a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kiadások mérésére, és üdvözli a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos adatgyűjtés folyamatban lévő értékelését; elvárja, hogy a teljes értékelési folyamat során konzultáljanak a Parlamenttel; elvárja, hogy a Bizottság teljes mértékben hajtsa végre kötelezettségvállalásait, és erről kifejezetten számoljon be a költségvetési hatóságnak;
  3. hangsúlyozza, hogy mivel a CERV az egyetlen olyan program, amely a nemek közötti egyenlőséghez kapcsolódó kiadási célokat tartalmaz, többek között a nemi alapú erőszak megelőzésére és az ellene való küzdelemre vonatkozóan, elengedhetetlen, hogy megfelelő finanszírozást különítsenek el, és így növeljék a költségvetést a különböző

válságok – többek között a Covid19-világjárvány, az ukrajnai háború és a nők jogai, különösen a szexuális és reprodukzív egészség és jogok terén több tagállamban tapasztalható visszaesés – súlyosbította egyenlőtlenségek elleni küzdelemre irányuló munkához, és hogy végre jelentős előrelépést érjenek el;

4. hangsúlyozza, hogy megfelelő finanszírozásra van szükség a 2020–2025 közötti időszakra szóló uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia kulcsfontosságú célkitűzéseinek előmozdításához, többek között a nemi alapú erőszak megszüntetése, a nemi sztereotípiák megkérdőjelezése, a nemek közötti munkaerőpiaci különbségek megszüntetése és a gazdaság különböző ágazataiban való egyenlő részvétel elérése tekintetében;
5. határozottan megismétli a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre fordított források növelésére irányuló kérését, valamint a Daphné és az Értékek ág keretében a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése, valamint az érintett szervezetek finanszírozásának megfelelő növelésére irányuló kérését, különös tekintettel a nők ellen elkövetett erőszakos cselekmények számának a Covid19-világjárvány kitörése óta bekövetkezett mérhető növekedésére; hangsúlyozza, hogy növelni kell az állami, pénzügyi és emberi erőforrásokat, amelyekkel támogatni lehet a szegénység kockázatának kitett csoportokat, illetve kezelni lehet a gyermekeket és a fiatalokat, az időseket, a fogyatékosokkal élőket és a hajléktalanokat fenyegető veszélyeket;
6. ezzel összefüggésben felszólít az „Egyenlőség és jogok” költségvetési sor felosztására az átláthatóság biztosítása érdekében, külön költségvetési sort szentelve a kizárólag a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos intézkedéseknek; felszólít továbbá arra, hogy különítsenek el finanszírozást olyan projektek számára, amelyek hozzájárulnak a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének előmozdítására irányuló konkrét célkitűzések megvalósításához;
7. javasolja az anyaság, az apaság és a korai gyermekkor védelmének előmozdítására irányuló finanszírozás megfelelő programokon keresztül történő növelését; ezért szorgalmazza, hogy az anyák és a gyermekek egészsége kapjon kiemelt jelentőséget az Unió 2023. évi költségvetésében; javasolja továbbá, hogy garantált finanszírozás jusson a szoptatás védelmére, előmozdítására és támogatására, hozzájárulva ezzel az Egészségügyi Világszervezet azon célkitűzésének eléréséhez, hogy 2025-re világszerte 50% legyen azon csecsemők aránya, akik életük első 6 hónapjában kizárólag anyatejjel táplálkoznak, amihez többek között annak biztosítása szükséges, hogy a szülési és az apasági szabadság elég hosszú legyen és megfelelő díjazással járjon;
8. határozottan felszólít a bizonytalan munkahelyek létrehozásának elutasítására; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a kollektív szerződéseket, a bérek értéknövelését, a határozatlan idejű szerződések térnyerését, valamint a munkaidő-szabályozást; sürgeti az Európai Parlamentet és a többi uniós intézményt, hogy a kollektív szerződések és a jogokkal járó munkavégzés előmozdításával, az alvállalkozás elutasításával, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bért elv biztosításával lépjenek fel a bizonytalanság ellen;
9. hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukzív egészség és jogok alapvető jogok és a

nemek közötti egyenlőség előfeltételei; megismétli, hogy meg kell erősíteni „az EU az egészségért” program költségvetési előirányzatait, amely program támogatja az egészségügy nemi szempontjait biztosító intézkedéseket, többek között a szexuális és reprodukció egészségét, amely az egészségügyi ellátás szerves részét képezi, és amelyet az egészségügyi politika középpontjába kell helyezni az egyetemes hozzáférés és a szolgáltatások minőségének biztosítása érdekében, különös tekintettel a nők jogai és a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés számos tagállamban tapasztalható visszaesésére, továbbá az önkéntes családtervezéshez, valamint az anyák és az újszülöttek egészségéhez elengedhetetlen gondozási és gyógyszer típusokra, valamint az interszekcionális perspektívával rendelkező, nemspecifikus betegségek, például a fibrómák, a premenstruációs szindróma és az endometriózis kutatására és kezelésére, különös tekintettel a fekete és kisebbségi etnikai csoportokhoz tartozó nők diagnosztizálására és kezelésére;

10. hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetésnek aktívabb szerepet kell játszania az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérésére irányuló erőfeszítésekben; ezért szorgalmazza, hogy a költségvetést használják fel olyan intézkedések és projektek támogatására, melyek célja a nőket és a gyermekeket sújtó szegénység felszámolása, a munkaerőpiaci integráció fokozása és javítása, a nők és férfiak közötti bér- és foglalkoztatási egyenlőtlenségek megszüntetése, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és maga az ellátás javítása, valamint a nők, a gyermekek és a fiatalok elleni erőszakkal szembeni küzdelem;
11. hangsúlyozza, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete kulcsfontosságú munkát végez a nemek közötti Unión belüli egyenlőtlenség mértékére és okaira való figyelemfelhívás terén, ami a rábízott feladatok bővülésében is tükröződik, és különösen fontos a jelenlegi válságok fényében; attól tart, hogy az EIGE tevékenységeinek további csökkentése veszélyezteti az Unió nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikai prioritásait; ezért kéri, hogy a létszámot növeljék 8 szerződéses alkalmazottal annak érdekében, hogy az EIGE hatékonyan teljesíthesse megbízatását olyan ügynökségként, amely alapvető szerepet tölt be a nemek közötti egyenlőségnek a valamennyi uniós szakpolitikába és az ebből következő nemzeti politikákba való integrálását támogató módszertani eszközök kidolgozásában, elemzésében, értékelésében és terjesztésében;
12. sajnálja a nemek között a digitális készségek, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén befutott pályák, az iparban betöltött vezető pozíciók és a vállalkozói készség terén fennálló szakadékot; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a rendelkezésre álló eszközöket és alakítson ki szinergiákat; kéri, hogy az uniós költségvetés a például a kutatás, az innováció és a technológia területéhez tartozó uniós programokon keresztül ösztönözze a nők részvételét a digitális gazdaságban, valamint a természettudományokhoz, a technológiához, a műszaki tudományokhoz és a matematikához kapcsolódó ágazatokban és szakmákban;
13. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az európai strukturális és beruházási alapokat, így például az Európai Szociális Alap Pluszt (ESZA+) felhasználják arra, hogy előmozdítsák a nemek közötti egyenlőséget, a nők foglalkoztatását, valamint a munkaerőpiachoz, az egész életen át tartó tanuláshoz, a gyermekgondozási és a tartós ápolási-gondozási lehetőségekhez való hozzáférést, különösen az Unióban a nemek

között fennálló átlagosan 14%-os bérszakadék fényében, és arra, hogy kezeljék a munkaerőpiaci részvétel előtt álló rendszerszintű kihívásokat, például az ápolás-gondozás területén a nemek között fennálló szakadékot, a sztereotípiákat, normákat, szerepeket és hagyományokat;

14. hangsúlyozza, hogy az ESZA+ EaSI ágának általános célkitűzése a foglalkoztatás, a munkaerőpiachoz való egyenlő hozzáférés, az oktatás és képzés, a nemek közötti egyenlőség és a társadalmi befogadás előmozdítása az Unió célkitűzéseinek pénzügyi támogatásával, így a támogatásnak – ami az őket befogadó régióknak nyújtott támogatást illeti – az ukrán menekült nők és gyermekek szükségleteit is kezelnie kell; felhívja ezért a Bizottságot és a Tanácsot, hogy növeljék az ESZA+, az „Egyenlőség és jogok” és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap programjainak keretében az ukrainai nőket támogató civil társadalmi szervezetek, menedékhelyek és szolgáltatók, valamint az Ukrajnából érkező menekülteket – köztük a háborús fegyverként elkövetett szexuális erőszak túlélőit – támogató uniós civil társadalmi szervezetek számára elkülönített költségvetési forrásokat; kéri továbbá, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap számára biztosítsanak további előirányzatokat a tagállamok emberkereskedelem elleni erőfeszítéseinek támogatására, valamint a nők és a gyermekek a szervezett bűnözés e formájával szembeni védelmére;
15. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a nők jogai – különösen a szexuális és reprodukció egészség és jogok – terén tapasztalható visszaeséssel összefüggésben növeljék a nők jogait előmozdító – különösen a szexuális és reprodukció egészség és jogok, így például a „SheDecides” globális kezdeményezés, valamint az LMBTI+ jogok előmozdításán dolgozó – civil társadalmi szervezetek költségvetési előirányzatait, és gondoskodjanak arról, hogy ne férhessenek hozzá uniós forrásokhoz a nemek közötti egyenlőség és a szabad választás ellen fellépő szervezetek.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT  
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

<b>Az elfogadás dátuma</b>	8.9.2022
<b>A zárószavazás eredménye</b>	+ :           21 - :           3 0 :           2
<b>A zárószavazáson jelen lévő tagok</b>	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Frances Fitzgerald, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Andżelika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Samira Rafaela, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
<b>A zárószavazáson jelen lévő póttagok</b>	Cindy Franssen, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Monika Vana, Pernille Weiss
<b>A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)</b>	Giuliano Pisapia



## NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

21	+
PPE Group	Isabella Adinolfi, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Christine Schneider
Renew Group	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D Group	Robert Biedroń, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Radka Maxová, Maria Noichl, Giuliano Pisapia
The Left Group	Sandra Pereira
Verts/ALE Group	Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

3	-
ECR Group	Margarita de la Pisa Carrión
ID Group	Christine Anderson, Annika Bruna

2	0
ECR Group	Andżelika Anna Mozdżanowska
PPE képviselőcsoport	Pernille Weiss

A jelek magyarázata:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás